

การวิเคราะห์ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับปัญหาการบันทึกการพยาบาล
ของพยาบาลวิชาชีพในโรงพยาบาลทั่วไป กรุงเทพมหานคร

นางจिरา เติมจิตรอารีย์

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาตรีศาสตรมหาบัณฑิต

ภาควิชาพยาบาลศึกษา

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พ.ศ. 2530

ISBN 974-568-115-6

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

012720

J10292020

AN ANALYSIS OF FACTORS RELATED TO PROBLEMS
OF RECORDING THE NURSES' NOTE OF PROFESSIONAL
NURSES IN GENERAL HOSPITAL

Mrs. Jira Termchit-aree

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements

for the Degree of Master of Education

Department of Nursing Education

Graduate School

Chulalongkorn University

1987

หัวข้อวิทยานิพนธ์

การวิเคราะห์ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับปัญหาการบันทึกการพยาบาล
ของพยาบาลวิชาชีพในโรงพยาบาลทั่วไป กรุงเทพมหานคร

โดย

นางจิรา เติมจิตรอารีย์

ภาควิชา

พยาบาลศึกษา

อาจารย์ที่ปรึกษา

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ประนอม โอทกานนท์

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้เนียบวิทยานิพนธ์ฉบับนี้
รองการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาวิทยาศาสตรบัณฑิต

.....
(ศาสตราจารย์ ดร.ถาวร วัชรภักย์) คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

.....ประธานกรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์สมคิด รัชศาสตร์)

.....กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ประนอม โอทกานนท์)

.....กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วรรณา ปุรวนโชติ)

หัวข้อวิทยานิพนธ์

การวิเคราะห์ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับปัญหาการบันทึกการพยาบาล
ของพยาบาลวิชาชีพในโรงพยาบาลทั่วไป กรุงเทพมหานคร

ชื่อนิสิต

นางจิรา เติมจิตรอารีย์

อาจารย์ที่ปรึกษา

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ประนอม โอทยานนท์

ภาควิชา

พยาบาลศึกษา

ปีการศึกษา

2529

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อวิเคราะห์ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับปัญหาการบันทึกการพยาบาลของพยาบาลวิชาชีพในโรงพยาบาลทั่วไป ในเขตกรุงเทพมหานคร การวิเคราะห์ได้วิเคราะห์พยาบาลประจำการด้านความรู้ การให้คุณค่า และความสามารถในการบันทึกการพยาบาล วิเคราะห์องค์การพยาบาลด้านระเบียบปฏิบัติของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการบันทึกการพยาบาล วิเคราะห์การบริหารของพยาบาลหัวหน้าหอผู้ป่วยด้านการนิเทศงานการบันทึกการพยาบาลและการนำบันทึกการพยาบาลไปใช้ในทางปฏิบัติ จำนวนตัวอย่างประชากรคือ พยาบาลประจำการ 350 คน พยาบาลหัวหน้าหอผู้ป่วย 225 คน รวมจำนวนทั้งสิ้น 575 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วยเครื่องมือ 3 ชุด คือ ชุดที่ 1 แบบสอบถามความรู้ การให้คุณค่า และความสามารถในการบันทึกการพยาบาลของพยาบาลประจำการ มีความตรงความเนื้อหา และมีค่าความเที่ยง ทดสอบด้วยวิธี KR-20 และ Coefficient alpha เท่ากับ .67, .90 และ .98 ตามลำดับ ชุดที่ 2 และ 3 เป็นแบบสัมภาษณ์และแบบสอบถามพยาบาลหัวหน้าหอผู้ป่วย ซึ่งมีความตรงความเนื้อหา วิเคราะห์ข้อมูลโดยหาค่าร้อยละและไคสแควร์

ผลของการวิจัยสรุปได้ดังนี้

1. พยาบาลประจำการจำนวนสูงสุดพบร้อยละ 64.9 มีความรู้เรื่องการบันทึกการพยาบาลอยู่ในระดับปานกลาง ร้อยละ 66.6 เห็นว่าบันทึกการพยาบาลมีคุณค่า และร้อยละ 53.1 มีความสามารถในการบันทึกการพยาบาลอยู่ในระดับปานกลาง

1.1 พยาบาลประจำการจำนวนมากเห็นคุณค่าการบันทึกการพยาบาลมากที่สุดในเรื่อง "จำเป็นต่อการดูแลรักษาผู้ป่วย" และรองลงมาคือ "บอกความคืบหน้าอาการผู้ป่วยในแต่ละวันได้" และพยาบาลประจำการไม่แน่ใจถึงคุณค่าในคำ "เป็นหลักฐานการดูแลผู้ป่วยตลอดเวลา" และ "แสดงถึงความรู้ในการให้การพยาบาลตามกระบวนการพยาบาล"

1.2 ระดับการศึกษาของพยาบาลประจำการมีความสัมพันธ์กับความรู้ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 อายุ วุฒิการศึกษา ประสบการณ์การทำงาน และแผนกที่ทำงานมีความสัมพันธ์กับการให้คุณค่าการบันทึกการพยาบาลอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.01 และประสบการณ์การทำงานมีความสัมพันธ์กับความสามารถในการบันทึกการพยาบาลอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05

2. พยาบาลหัวหน้าหอผู้ป่วยร้อยละ 55.56 ขึ้นไปรับรู้ว่ามีระเบียบปฏิบัติของหน่วยงานจำนวน 6 ข้อที่สนับสนุนการบันทึกการพยาบาล

3. พยาบาลหัวหน้าหอผู้ป่วยร้อยละ 66.67 ขึ้นไปได้รายงานว่า ใค้มีทัศนคติงานการบันทึกการพยาบาล กิจกรรมที่พบมากที่สุดคือ "การตรวจสอบบันทึกการพยาบาล" พบร้อยละ 95.56 และใค้พบว่าพยาบาลหัวหน้าหอผู้ป่วยร้อยละ 58.33 ขึ้นไปนำข้อมูลบันทึกการพยาบาลไปใช้ เรื่องที่นำไปใช้จำนวนมากที่สุดคือ "วางแผนการพยาบาล" พบร้อยละ 93.89

Thesis Title An Analysis of Factors Related to Problems
of Recording the Nurses' Note of Professional
Nurses in General Hospitals, Bangkok Metropolis

Name Mrs. Jira Termchit-aree

Thesis Advisor Assistant Professor Pranom Othaganont, Ed.D.

Department Nursing Education

Academic Year 1986

ABSTRACT

The purpose of this research was to analyze the problems of recording Nurses' Note of Professional nurses in general hospitals, Bangkok Metropolis. The analysis involved 3 factors related to problems of recording Nurses' Note. The first factor was concerned with the professional nurses, while the second and third were the Organizational regulation and head nurses' activities. The samples of this study were composed of 350 professional nurses and 225 head nurses. The instruments which developed by the researcher were the test, and an observational check list. The instrument were tested for content validity, and reliability. The reliability, which tested by KR-20 and Coefficient alpha, was equal to .67, .90 and .98. Statistical procedure used for data analysis were percentage and Chi-Square Major conclusion of the analysis were as follow :-

4

1. Considering with the highest number of professional nurses, the analysis indicated that 64.9 percent of professional nurses had knowledge concerning Nurses' Note in medium level, 66.6 percent appreciated the Nurses' Note and 53.1 percent had shown their ability in recording Nurses' Note.

1.1 The professional nurses gave the high score in the items namely "Nurses' Note was necessity for patient care", "Nurses' Note reported the patient progress" The low score was "Nurses' Note indicated the professional nurses' knowledge regarding to nursing process"

1.2 At the confidential level of 0.05, there was statistically significant relationship showing the difference in level of education to the knowledge. At the level of 0.01, showing the difference in appreciation of Nurses' Note to the following variables ; age, educational level, working experience, and working department. At the level of 0.05, showing the difference in ability in recording Nurses' Note to the working experience.

2. The head nurses, more than 55.56 percent, perceived that there were six organizational regulations which suport the recording of Nurses' Note

3. The head nurses, more than 66.67 percent, reported that the Recording of Nurses' Note had been supervised by them. The activity which performed most 95.56 percent was "check up the Nurses' Note". The head nurses, more than 58.33 percent, reported that the Nurses' Note had been used in practical work. The activity which performed most 93.89 percent was "planing nursing care plan".

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ สำเร็จลงได้ด้วยความกรุณาของ ผู้ช่วยศาสตราจารย์
ดร.ประนอม โอทกานนท์ อาจารย์ผู้ควบคุมการวิจัย ที่ได้กรุณาให้คำแนะนำ
ข้อคิดเห็น ตลอดจนแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ รวมทั้งให้กำลังใจด้วยดีเสมอมา
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วรรณ บุนนาค ได้กรุณาให้คำปรึกษา แนะนำเกี่ยวกับ
สถิติการวิจัยที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลเป็นอย่างดี ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งในความกรุณา
ของท่านอาจารย์ทั้งกล่าวเป็นอย่างยิ่ง จึงขอกราบขอบพระคุณมา ณ. โอกาสนี้

อนึ่ง ขอกราบขอบพระคุณผู้ทรงคุณวุฒิทุกท่านที่ได้กรุณาตรวจสอบ แก้ไข
เครื่องมือและให้คำแนะนำต่าง ๆ ขอขอบพระคุณคณบดีหรือผู้อำนวยการและหัวหน้า
พยาบาล ผู้ช่วยฝ่ายวิชาการ ตลอดจนถึงพยาบาลหัวหน้าหอผู้ป่วยของโรงพยาบาล
ทั้ง 9 แห่ง ที่ได้กรุณาให้ความร่วมมือและอำนวยความสะดวกในการเก็บข้อมูล รวมทั้ง
พยาบาลทุกท่านที่ได้ให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามเป็นอย่างดี และสุดท้ายขอขอบ
พระคุณทุก ๆ ท่านที่มีส่วนช่วยเหลือและให้กำลังใจในการทำวิทยานิพนธ์ฉบับนี้จนสำเร็จ
ลุล่วงด้วยดี

จิรา เติมจิตรอารีย์

สารบัญ

ณ

หน้า

บทคัดย่อภาษาไทย	ก
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	ค
กิตติกรรมประกาศ	จ
รายการตารางประกอบ	ช
รายการภาพประกอบ	ญ
บทที่	
1 บทนำ	
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	5
สมมติฐานของการวิจัย	6
ขอบเขตของการวิจัย	6
ข้อตกลงเบื้องต้น	6
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการวิจัย	7
คำจำกัดความ	7
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	
บันทึกทางการแพทย์พยาบาล	11
บันทึกการพยาบาล	14
หลักและวิธีการบันทึกการพยาบาล	18
การศึกษาและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	34

สารบัญ (ต่อ)

บทที่		หน้า
3	วิธีดำเนินการวิจัย	
	ประชากร	39
	ตัวอย่างประชากร	41
	เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	42
	การเก็บรวบรวมข้อมูล	47
	การวิเคราะห์ข้อมูล	47
4	ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	51
5	สรุปผลการวิจัยและอภิปรายผล	72
	สรุปผลการวิจัย	73
	อภิปรายผลการวิจัย	75
	ข้อเสนอแนะ	82
	บรรณานุกรม	84
	ภาคผนวก	91
	ประวัติผู้วิจัย	121

รายการตารางประกอบ

ตารางที่		หน้า
1	จำนวนประชากรพยาบาลวิชาชีพที่ใช้ในการศึกษา	40
2	จำนวนตัวอย่างประชากรพยาบาลวิชาชีพที่ใช้ในการศึกษา	52
3	จำนวนและร้อยละของพยาบาลประจำการ จำแนกตามอายุ วุฒิการศึกษา ประสบการณ์การทำงาน และความรู้ที่ได้รับ ...	54
4	จำนวนและร้อยละของพยาบาลหัวหน้าหอผู้ป่วย จำแนกตามอายุ วุฒิการศึกษา และประสบการณ์การทำงาน	56
5	จำนวนและร้อยละของพยาบาลประจำการ จำแนกตามระดับ ความรู้ การให้คุณค่า และความสามารถในการบันทึกการ พยาบาล	58
6	ความสัมพันธ์ระหว่างความรู้เรื่องการบันทึกการพยาบาลกับอายุ วุฒิการศึกษา ประสบการณ์การทำงาน และแผนกที่ทำงานของ พยาบาลประจำการ	60
7	ความสัมพันธ์ระหว่างการให้คุณค่าการบันทึกการพยาบาลกับอายุ วุฒิการศึกษา ประสบการณ์การทำงาน และแผนกที่ทำงานของ พยาบาลประจำการ	62
8	ความสัมพันธ์ระหว่างความสามารถในการบันทึกการพยาบาลกับ อายุ วุฒิการศึกษา ประสบการณ์การทำงาน และแผนกที่ ทำงานของพยาบาลประจำการ	63

รายการตารางประกอบ (ต่อ)

ตารางที่		หน้า
9	คะแนนเฉลี่ยของพยาบาลประจำการ เกี่ยวกับการให้คุณค่า บ้านพักการพยาบาล	64
10	คะแนนเฉลี่ยของพยาบาลประจำการ เกี่ยวกับการให้คุณค่า พยาบาลผู้บันทึกการพยาบาล	65
11	คะแนนเฉลี่ยของพยาบาลประจำการ เกี่ยวกับการให้คุณค่า กิจกรรมการบันทึกการพยาบาล	66
12	ระเบียบปฏิบัติของหน่วยงานที่สนับสนุนการบันทึกการพยาบาล ตามการรับรู้อของพยาบาลหัวหน้าหอผู้ป่วย	67
13	จำนวนและร้อยละของพยาบาลหัวหน้าหอผู้ป่วยที่ทำกรณีเทศ งานการบันทึกการพยาบาล	69
14	จำนวนและร้อยละของพยาบาลหัวหน้าหอผู้ป่วย เกี่ยวกับการ นำบันทึกการพยาบาลไปใช้ในทางปฏิบัติ	71

รายการภาพประกอบ

ภาพที่		หน้า
1	การเรียงลำดับของระบบต่าง ๆ ของร่างกายตามการ บันทึกการพยาบาล โดยใช้ระบบกายวิภาคศาสตร์...	22
2	ขั้นตอนการบันทึกโดยใช้ปัญหา	26
3	ลำดับขั้นตอนการบันทึกการพยาบาล	34